

lačo podjetniku Dierigu. Vojaki so jih izkušali odgnati in so streljali med nje. A to jih je tako razkačilo, da so planili nad vojake in jih prisilili, da so ostavili vas. Drugi dan je prigrmel vojaštvo v večjem številu in je udušilo upor. Tkalce so pa trumoma gonili pred sodišče in jih strogo kaznovali. Opomniti moramo, da niso delavci nobene osebe napadali in da so vse drugo pustili pri miru, razven lastine svojih odiralcev. Z

bajoneti in krogli, z bičem in z ječo se niso popravile tkalske razmere. Žalostna usoda ubogih tkalcev je po uporu pridobila mnogo ljudij, ki so se jeli zanimati zanje. Vlada pa ni posegla vmes z zakoni in ni varovala človeške pravice izsesanih delavcev, temveč s tajno policijo je vohala okrog, kje bi zinil kdo kako trdo proti njeni oblasti. S tem je seveda le pripravljale še hujše upore. (Dalje.)

Književnost.

Slovenska književnost.

Pri stricu. Povest. Spisal Ivo Trošt. V Ljubljani 1898. Izdalo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani. Natisnil in založil Rudolf Milic. 8°. Str. 111. Cena 40 kr. — Mirko Svetlič, dober šestleten dečko, je šel iz domače hiše k svojemu stricu na Koroško. Oče njegov je imel veliko družino, zato ga je dal bratu, ki ni imel nič svojih otrok, razven hudobnega pastorka Rudolfa, in je bilo torej upati, da bo kdaj Mirko stričev dedič. A stričeva žena ni nič rada imela Mirka, še manj ga je mogel trpeti Rudolf. — Na tej podlagi se suče naša povest, ki ima dokaj izvornosti, zanimivosti in tudi šaljivosti, toda želeli bi več — kakor bi rekli — členovitosti. Umotvor imej primerne in pregledne dele, povest kaži določene odstavke, razvoj potekaj po razrejenih stopinjah, ki se pa vse lepo vjemajo in družijo v celoto; tak umotvor ugaja. Ako se pa pripovedovanje enakomerno snuje dalje in dalje, brez prestanka, brez določenih „postaj“, utruji se čitatelj, in vtisek ni tako ugoden, kakor bi bil sicer. Da je celota tako razrejena po delih, to zahteva umetnost v obče, ne samo pripovedno pesništvo. Zato želimo, da tudi naš vrli pisatelj pazi na to stran, da celoto pregledno razdeli, jednemu delu dá več pomena kakor drugemu, zakaj ne smejo biti vsi jednaki. Povest se začne na mirni osnovi; čim dalje bolj se zapletó nitke, čimdalje živahneje in močnejše delujejo razne sile, da pride razvoj do višine, s katere se bolj ali manj krepko in mirno „spusti“ do jasno označenega konca.

Želimo, da bi se z obilnim prodajanjem dobrih knjižic društvu za zgradbo učiteljskega konvikta dobro pomaglo.

Dr. Fr. L.

† *Nje Veličanstvo cesarica in kraljica Elisabetha avstrijska.* Nje životopis, opis smrti in pogrebne svečanosti. V Trstu 1898. Izdala in založila Tiskarna Dolenc. 8° str. 16. Cena 10 kr. Z eno podobo.

O. H. Š.

Izvestja musejskega društva za Kranjsko.

Urejuje Anton Koblar. Izdaje in zalaga „Musejsko društvo za Kranjsko“. 8°. — „Izvestja“ so letos že v osmem letniku. Poti, katero so nastopile iz prva, držé se tudi sedaj, da namreč nabirajo in Slovencem podajajo zgodovinske črtice iz domovine v večjih ali manjših kosih. V lanskem letniku sta bila obširnejša spisa: „Gorski zakon in gorske pravde“ J. Vrhovca, in: „Loško gospostvo“ dr. Fr. Kosa. Poslednji pisatelj je tudi priobčil „Iz domače zgodovine“ (843—867), nadalje Milan Pajk „Črtice o nekdanjih slovenskih naselbinah v Gorenji Avstriji“. Poleg daljših spisov je tudi več „malih zapiskov“. — Jednako poln dragocenega gradiva je letošnji letnik. Omenjamo le nekaj dosedanjih spisov: „K petdesetletnici slovenske narodne zavednosti“, sp. A. Globočnik pl. Sorodolski; „Rožnik in cerkev na Rožniku“, sp. I. Vrhovec; „Doneski k zgodovini cerkvâ in farâ na Kranjskem“, sp. M. Slekovec; „Kranjski bogoslovci v Rimu“, por. Josip Benkovič; „Iz zgodovine Jugoslovanov v šestem stoletju po Kr.“, sp. dr. Fr. Kos; „Rimski romarji iz slovenskih dežel“, sp. F. Kovačič; „Iz Schönlebnovih zapisnikov o kranjskem plemstvu“, por. Janko Barlé. Pred vsemi pa je zanimiv in pozora vreden spis urednika Koblarja samega: „Čegav je Žumberk?“, ki se je začel v 4. snopiču. Znano je, da si prisvajajo Hrvati Žumberk tudi v zgodovinskem oziru. A g. Koblar trdi odločno, da je „vojvodstvo Kranjsko smatralo ta okraj vedno kot del Kranjske dežele“. Naj bi vsaj ta spis vzbudil naše možé, da bi pretehtali to vprašanje, predno se zopet odstopi kos Kranjske dežele sosedu. — Izvestjem pa želimo veliko naročnikov in bralcev.

Sv.

Herška književnost.

Historija srednjega vijeka za narod hrvatski i srbski. I. Sveska: Rimski svijet na domaku propasti i varvari. Napisao Natko Nodilo,